

SINTEZA

obiectivelor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de admitere la studiile superioare de doctorat, ciclul III, cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2022-2023

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică Ministerul Justiției (aviz nr. 04/6739 din 28.07.2022)	Conținutul obiectiei/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Sănătății (aviz nr. 15/2661 din 27.07.2022)	Susține proiectul fără obiectii și propuneri	
Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr. 42/3102 din 02.08.2022)	Susține proiectul fără obiectii și propuneri	
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz nr. 11-85/2220 din 01.08.2022)	Susține proiectul fără obiectii și propuneri	
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (aviz nr. 07/1-03/108/1049 din 2.08.2022)	<p>1. În urma analizei proiectului Planului de admitere, constatăm că comparativ cu anul academic precedent, numărul de granturi Doctorale cu finanțare de fa bugetul de stat repartizate pe autorități publice centrale pentru anul academic 2022-2023 a fost redus cu 52 locuri, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministerul Educației și Cercetării — 35 locuri reduse; - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare — 3 locuri reduse; - Ministerul Sănătății — 3 locuri majorate; - Ministerul Apărării — 4 locuri reduse; - Cancelaria de Stat — 13 locuri reduse. <p>Dat fiind faptul că, reducerea planului de admitere va crea economii pe anumite autorități publice nu doar în anul curent, dar și pe termen</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nota informativă a fost completată cu informații privind impactul estimat pentru o lună și în cost anual, precum și descifrat pe fondatorii instituțiilor de învățământ superior.</p>

	<p>mediu, se solicită de a completa nota informativă cu impactul estimat pentru o lună și în cost anual, precum și descrisat pe fondatorii instituțiilor de învățământ superior. Mai mult ca atât, la repartizarea economiilor respective se va ține cont, inclusiv de prevederile Hotărârii Guvernului nr.485/2022 <i>cu privire la reorganizarea prin fuziune (absorbție) a unor instituții din domeniile educației, cercetări și inovării și modificarea unor hotărâri ale Guvernului</i>, conform căroră Universitatea Agrară de Stat din Moldova este absorbită de către Universitatea Tehnică a Moldovei din subordinea Ministerului Educației și Cercetării, iar fondatorul Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice este Ministerul Culturii.</p>	
	<p>2. Majorarea și unificarea burselor de studii pentru doctoranzi va avea impact direct asupra bugetului de stat, care nu a fost cuantificat și inclus în nota informativă. Mai mult ca atât, posibilitatea majorării cuantumului burselor pentru doctoranzi nu poate fi examinată fără a lua în calcul medicii rezidenți din anul I-V de studii, precum și medicii secundari înscriși la secundariat imediat după absolvirea facultății, care beneficiază de aceleași cuantumuluri ale burselor de studii precum doctoranzii. Astfel, majorarea cuantumului burselor de studii urmează a fi examinată printr-o abordare complexă, întru a exclude orice tratament privilegiat și discriminatoriu față de alte categorii de beneficiari de burse de studii.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Proiectul prevede majorarea burselor de studii doar pentru studenții admiși la studiile superioare de doctorat, ciclul III, inclusiv pentru cei de la domeniul științific: științe medicale.</p> <p>Accentuăm, că studii superioare de doctorat (nivelul 8 ISCED) reprezintă ciclul III în învățământul superior (art. 76 din Codul educației nr. 152/2014), organizarea și desfășurarea programelor de studii de doctorat din Republica Moldova, ciclul III fiind reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 1007/2014. În context remarcăm în cadrul studiilor superioare de doctorat se realizează activități de cercetare, dezvoltare și inovare.</p> <p>Studiile superioare de doctorat reprezintă prima etapă în cariera științifică având ca finalitate obținerea</p>

	<p>În concluzie, cu toate că nota informativă prevede faptul că implementarea prevederilor proiectului de hotărâre se va realiza în limita alocărilor bugetare în acest scop și nu va implica cheltuieli bugetare suplimentare, totuși se solicită completarea notei informative cu informații detaliate cu privire la costurile estimate pe autorități publice centrale ce reies atât din reducerea numărului de granturi doctorale, cât și din majorarea cuantumului bursei de studii, întru a evita aprobarea unui act normativ fără acoperire financiară.</p> <p>Menționăm că, conform prevederilor art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, pe parcursul anului bugetar nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget, în același timp, conform art.131 alin.(6) din Constituția Republicii Moldova, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată bară stabilirea sursei de finanțare.</p>
<p>titlul științific de doctor. Acest titlu reprezintă cerință minimă obligatorie pentru ocuparea unei funcții științifico-didactice în învățământului superior, conform art. 132 alin. (3) din Codul educației.</p> <p>Studiile de rezidențiat sunt organizate în conformitate cu Regulamentul privind organizare a studiilor de rezidențiat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.367/2020 și au ca obiectiv obținerea de către medicul/farmacistul rezident a unei calificări profesionale conform rigorilor naționale și europene.</p> <p>Cât privește secundariatul clinic acesta este organizat în conformitate cu Regulamentul de organizare a studiilor de secundariat clinic, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1107 din 26.11.2020 și au ca obiectiv formarea profesională aprofundată a medicilor specialişti și conferă dreptul de a desfășura activitate practică independentă.</p> <p>Reieșind din cele menționate considerăm că abordarea individuală a studii superioare de doctorat, inclusiv prin prisma reglementărilor juridice, este argumentată de finalitate studiilor de doctorat și anume: asigurarea pieței muncii cu cadre înalt calificate pentru învățământul superior și cercetare.</p> <p>Este imperios ca economiile formate urmare a diminuării numărului de granturi doctorale pentru anul de studii 2022-2023 să fie utilizate pentru același ciclu de studii din învățământul superior și anume: studii superioare de doctorat.</p> <p><i>Argumente:</i></p> <p>- Cariera în cercetare și în învățământul superior nu este în topul preferințelor tinerilor. Se atestă o descreștere a numărului de absolvenți a studiilor de doctorat (dacă în</p>	

		<p>2017 numărul absolvenților constituia 410 în 2020 acesta s-a diminuat până la 246).</p> <p>- Numărul cercetătorilor raportat la un milion de locuitori este de 4,5 ori mai mic în Republica Moldova decât media europeană.</p> <p>- Alt fenomen negativ care influențează calitatea personalului antrenat în cercetare și în învățământul superior este creșterea mediei de vârstă: în 2021, circa 22% din cercetători aveau vârsta de 65 ani și peste, iar cei cu vârstă de până la 34 ani reprezentau 19,3 % în anul 2021 comparativ cu 22,4 în anul 2017.</p> <p>Astfel, din argumentele prezentate, majorarea bursei de studii pentru studenții din cadrul programelor de doctorat din contul economiilor formate ca urmare a diminuării numărului de granturi doctorale, reprezintă un mecanism cu impact în atingerea finalităților studiilor de doctorat.</p>
--	--	---

Ministru

Anatolie TOPALĂ